

2015-05-26

TJÄNSTESKRIVELSE
KSKF 2015/396-041

Kommunstyrelsen

Mål och budget 2016-2018 – ramärendet

Förslag till beslut

1. De ekonomiska ramar som redovisas i bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 26 maj 2015 ska ligga till grund för nämndernas budgetförslag avseende driftbudgeten.
2. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott ska i budgetförslag för produktionsverksamheterna ange och beskriva de beräknade resultaten för respektive år 2016-2018.
3. Kommunstyrelsens arbetsutskott ska för resultatenheter inom myndighets- och huvudmannorganisationen ange och beskriva de beräknade resultaten för respektive år 2016-2018.
4. Nämndernas förslag till mål och budget ska i förekommande fall omfatta förslag till ändringar i taxor och innehålla förslag om checknivåer.
5. Nämndernas förslag till mål och budget ska omfatta de motioner som remitterats för beredning i det ärendet.
6. Nämndernas förslag till mål och budget ska lämnas till stadsledningskontoret senast den 25 september 2015.
7. Nämnderna och enheterna inom kommunstyrelsens ansvarsområde ska i sina förslag till mål och budget 2016-2018 redovisa följande särskilda uppdrag:
 - a) Nämnderna ska ge en kortfattad beskrivning av vad verksamheterna inom nämndens område särskilt kommer att fokusera på under 2016 men även åren 2017-2018.
 - b) Nämnderna ska beskriva utmaningar och möjligheter inom nämndens verksamhetsområde fram till år 2030.
 - c) Nämnderna ska redovisa jämförelser med liknande kommuner avseende kostnadsnivå och effektivitet i verksamheten.
 - d) Stadsbyggnadsdirektören ska som underlag till kommunstyrelsens förslag till mål och budget beskriva en långsiktig prognos och åtgärder för att förbättra det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för

exploateringsenheten. Målet är att verksamheten ska lämna överskott från och med 2018.

- e) Fastighetsdirektören får ett särskilt uppdrag att under 2016 arbeta igenom kontrakten för de största externa hyrorna för att se om det finns möjligheter till omförhandling för att åstadkomma lägre hyreskostnader för kommunen. En beskrivning av arbetet samt bedömning av möjliga ekonomiska konsekvenser ska lämnas som underlag till kommunstyrelsens förslag till mål och budget.
- f) Personaldirektören ska som underlag till kommunstyrelsens förslag till mål och budget beskriva aktiviteter som kommer att genomföras för att minska korttidsfrånvaron, för att kommunen ska kunna uppnå en besparing på 5 miljoner kronor årligen under perioden 2016-2018.

Sammanfattning

I detta ärende redovisas ekonomiska ramar och budgetdirektiv för mål- och budgetarbetet 2016-2018. Utvecklingen av kommunens skatteintäkter 2016 är något starkare än under de senaste åren. Skatteintäktsökningen beräknas till ca 264,4 miljoner kronor, eller 5,7 procent 2016. Ökad inkomstutjämningsavgift och ökade arbetsgivaravgifter gör dock att det ekonomiska utrymmet 2016 blir begränsat. Nämndernas sammantagna volymökningar 2016 beräknas uppgå till 153 miljoner kronor.

Förslaget till ekonomiska ramar bygger vidare på en oförändrad skattesats (förutom skatteväxling) för hela budgetperioden. Pris- och lönekomensation är generellt inlagt med 0 procent för år 2016 och 1 procent för 2017 och 2018. En generell komensation på 0,5 procent ges för att kompensera för höjt personalomkostnadspålägg (PO) 2016, till följd av ökade arbetsgivaravgifter och pensionskostnader. Uppräkningen är lägre än förväntade ökning av priser och löner vilket kommer att innebära behov av effektiviseringar de kommande åren.

De föreslagna ramarna ger ett balanskravsresultat på 104 miljoner kronor för 2016, vilket ger en nettokostnadsandel på 98,1 procent. Det är något högre än kommunens mål, som är att nettokostnadsandelen ska vara högst 97,5 procent, vilket skulle kräva ett balanskravsresultat på 125 miljoner kronor. Resultatnivån bedöms ändå rimlig med givna förutsättningar och kommer att kräva att effektiviseringar sker i verksamheterna. För 2017 och 2018 ger ramarna ett balanskravsresultat på 155 respektive 340 miljoner kronor. Målet för nettokostnadsandelen nås med dessa resultat.

Konsekvenser för barn

De föreslagna ekonomiska ramarna innehåller ingen generell uppräknings för pris- och lön år 2016. Eftersom den förväntade pris- och löneutvecklingen i ekonomin generellt är högre kommer det att krävas effektiviseringar i verksamheterna för att hålla budget. Dessa bedöms dock inte behöva bli så omfattande att de går ut över kvaliteten i förskolor och

skolor i kommunen, inom individ- och familjeomsorgen eller inom andra verksamheter. För åren 2017-2018 är pris- och löneuppräkningshöjningen högre.

I sina mål- och budgetärenden kommer nämnderna att beskriva mål för de kommande tre åren och berätta mer i detalj om vad de kommer att fokusera på och också konsekvenser av föreslagna ramar. I kommunstyrelsens samlade förslag till mål och budget, som tas fram i oktober, kommer det därför att finnas en mer utförlig beskrivning av konsekvenser för barn av mål och budget 2016-2018.

Mål och budget – ramärendet

I ramärendet föreslås ekonomiska ramar för nämnderna för de tre kommande åren. Som grund till ramärendet ligger bedömningar av storleken på kommunens intäkter och kostnader under budgetperioden. Såväl intäkt- som kostnadsutvecklingen baseras till stor del på befolkningsutvecklingen. I bedömningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning är Sveriges kommuner och landstings prognoser om utveckling av ekonomi, befolkning, arbetade timmar i riket o.s.v. ett viktigt underlag. De kostnadsförändringar som beaktas i ramärendet är främst de som beror på volymutveckling, d.v.s. att det blir fler (eller färre) personer i verksamheterna utifrån den prognostiserade befolkningsutvecklingen.

Utifrån det ekonomiska utrymme som de prognostiserade intäkterna och kostnaderna skapar föreslås ekonomiska ramar för nämnderna. I ramärendet ger också kommunstyrelsen uppdrag till nämnderna, som de ska beakta när de tar fram sina förslag till mål och budget för de kommande tre åren. Utifrån nämndernas förslag till mål och budget tar kommunstyrelsen fram ett samlat förslag till mål och budget för kommunen i oktober. Beslut om mål och budget för de kommande tre åren tas slutligen av kommunfullmäktige i november.

Förutsättningar i arbetet med mål och budget 2016-2018

Omvärld

Den internationella tillväxten återhämtar sig gradvis, efter några år av långsam utveckling. Den positiva påverkan från omvärlden och en svag krona stärker svensk ekonomi. Svensk inhemsk efterfrågan förväntas också stiga, då hushållen konsumtion fortsätter att öka. Enligt Sveriges kommuner och landstings (SKL) bedömning kommer tillväxten i Sverige därmed ligga på högre nivåer 2015 och 2016 än under senare år. Den allt starkare BNP-tillväxten innebär att det finns förutsättningar för en fortsatt sysselsättningsökning. SKL bedömer att sysselsättningen kommer att öka och att arbetslösheten kommer att sjunka till nivån 6,6 procent under 2016.

Skatteunderlaget påverkas därmed positivt, och beräknas växa med 4,5 procent 2015 och 5,2 procent 2016. Även utvecklingen av det reala skatteunderlaget blir högt under 2015 och 2016 och även under de två följande åren beräknas det reala skatteunderlaget ligga över snittet under 2000-talet.

BNP-utveckling samt skatteunderlagets utveckling, utfall och (SKL-) prognos

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BNP-utveckling	1,3	2,3	3,2	3,3	2,4	1,8
Faktiskt skatteunderlag	3,4	3,2	5	5,4	4,3	4,2
Realt skatteunderlag	1,5	1,3	2,1	2,3	1,4	1,1

SKL bedömer att det sammantagna resultatet i kommunsektorn kommer att vara fortsatt relativt starkt under 2015, mot bakgrund av den förväntade goda utvecklingen av skatteunderlaget och den sista återbetalningen av försäkringspremier från AFA försäkring AB. Framöver bedömer dock SKL att det ekonomiska läget för kommunerna blir tuffare. Det beror bland annat på den demografiska utvecklingen, där en minskande andel av befolkningen är i arbetsför ålder (20-64 år) och den så kallade försörjningsbördan ökar.

Regeringens vårändringsbudget och ekonomiska vårproposition

Regeringen har lagt fram vårändringsbudget (som avser ändringar av budget för innevarande år) och vårproposition (som anger inriktning för kommande år). Sveriges kommuner och landsting sammanfattar de förslag som påverkar kommunerna:

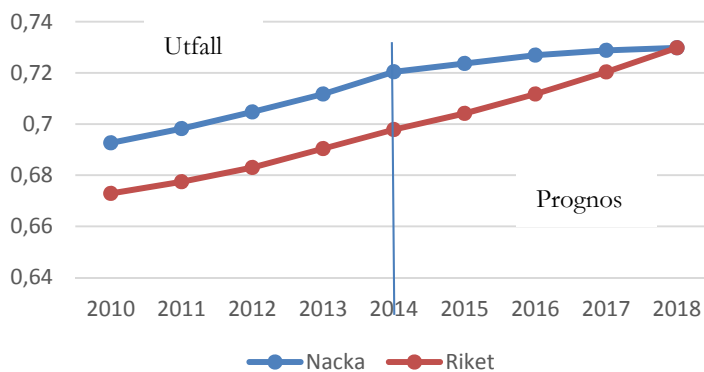
- Det generella statsbidraget ökar med 734 miljoner för 2015 och 2,2 miljarder år 2016 och 2,6 miljarder från 2017 som kompensation för att nedsättning av socialavgifterna för unga slopas.
- Den sedan tidigare aviserade satsningen på lågstadiet ligger fast med 2 miljarder per år från 2015.
- Minskade barngrupper i förskolan, 415 miljoner 2015 och 830 miljoner från år 2016.
- Klimatinvesteringar i kommuner och regioner anslås med 125 miljoner i år och därefter 600 miljoner.
- Upprustning av skollokaler, 15 miljoner i år och 330 miljoner 2016-2018.
- Satsning på ungdomar i jobb år 2015 178 miljoner för att uppgå till 3,5 miljarder år 2019.

Regeringen aviserar en miljardsatsning på äldreomsorgen 2016 för ökad bemanning. Satsningen finansieras till största del genom en omprioritering inom politikområdet äldre, där man lyfter bort tidigare startade och aviserade satsningar exempelvis inom områdena kompetensutveckling, måltider för äldre, kunskapsutveckling inom demensområdet, m.m. I vårpropositionen anger också regeringen att alla Sveriges kommuner ska ta ett solidariskt ansvar för flyktningmottagandet och samtidigt måste de möta rimliga och stabila förutsättningar. Regeringen avser därför att se över lagstiftningen och andra relevanta regelverk samt ersättningen till kommunerna. Det framgår inte av propositionen när översynen ska presenteras.

Befolkningsutveckling i Nacka

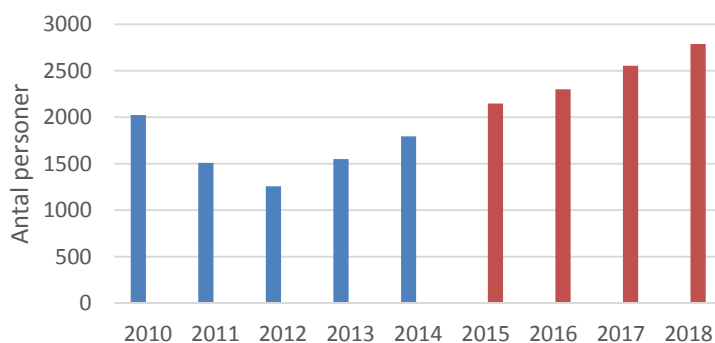
Även i Nacka kommun kommer försörjningsbördan öka under kommande år, då andelen barn och äldre ökar och andelen personer i förvärvsaktiv ålder sjunker. Utvecklingen är dock inte alls så påfallande som när man ser till riket i sin helhet och till många andra kommuner. Nedan visas antalet barn och unga i Nacka och riket i relation till antalet personer i förvärvsaktiv ålder (19-64 år). Resultatet i kostnadsutjämningsystemet beror inte på utvecklingen i den enskilda kommunen, utan på hur utvecklingen ser ut i relation till andra kommuner. Prognosen för riket och för Nacka kommun indikerar att Nacka kommer att få relativt mindre från kostnadsutjämnningen framöver.

Antalet barn och unga i relation till antal förvärvsarbetande

Under den kommande budgetperioden förväntas folkmängden i Sverige passera 10 miljoner (2017) och folkmängden i Nacka kommun 100 000 invånare (i slutet av år 2016). Bygandet i Nacka har legat på måttliga nivåer under de senaste åren, men förväntas nu ta fart och därmed kommer befolkningstillväxten successivt att öka några år framöver. Folkmängden 31 december 2014 var 96 200 och prognostiseras öka till ca 98 300 i slutet av 2015.

Årlig befolkningstillväxt, utfall 2010-2014 och prognos 2015-2019

Ser man till befolkningsutveckling i olika åldersgrupper så fortsätter den kraftiga ökningen av antalet skolbarn under budgetperioden. Allra kraftigast är ökningen av barn 13-15 år – denna åldersgrupp kommer att öka med drygt 200 barn per år under 2015-2018. Det innebär ett således ett högt tryck på högstadieskolorna. Antalet barn i förskoleåldern börjar

återigen öka under budgetperioden, efter några år med ett sjunkande antal. Den lediga kapacitet som funnits på vissa förskolor bör därmed börja fyllas ut igen. Prognosen för utvecklingen av antalet förskolebarn (särskilt yngre) är av naturliga skäl mer osäker än prognosen för äldre barn, då inflyttning till kommunen (och därmed nya bostäder) samt födelsetal styr antalet i hög grad. En hög andel av skolbarnen bor redan i kommunen och är lättare att prognostisera, även om det sker in- och utflyttningar av dessa också. Antalet personer i gymnasieåldern börjar att öka under perioden, efter några år med relativt få personer i denna åldersgrupp.

Antalet äldre personer ökar kraftigt, men det är främst yngre äldre som ökningen gäller. Antalet personer över 80 år ökar med kring 100-150 per år under 2015-2018.

Folkmängd per åldersgrupp

	Utfall		Prognos-->				
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1-5 år	7 074	6 987	6 961	7 020	7 120	7 300	7 540
6-15 år	12 608	13 070	13 629	14 140	14 570	14 990	15 240
16-18 år	3 477	3 397	3 330	3 340	3 410	3 510	3 760
19-24 år	6 623	6 688	6 667	6 680	6 720	6 780	6 880
25-64 år	47 857	48 476	49 260	50 390	51 570	52 930	54 400
65-79 år	10 631	11 113	11 614	11 930	12 270	12 530	12 790
80-89 år	2 755	2 764	2 802	2 870	2 930	3 050	3 190
90-w år	670	698	687	730	770	780	800
Folkmängd totalt	92 873	94 423	96 217	98 370	100 670	103 220	106 000

Förändring av antal personer

	Utfall	Prognos-->			
	2014	2015	2016	2017	2018
1-5 år	-26	59	100	180	240
6-15 år	559	511	430	420	250
16-18 år	-67	10	70	100	250
19-24 år	-21	13	40	60	100
25-64 år	784	1 130	1 180	1 360	1 470
65-79 år	501	316	340	260	260
80-89 år	38	68	60	120	140
90-w år	-11	43	40	10	20
Folkmängd totalt	1 794	2 153	2 300	2 550	2 780

Kommunens utgångsläge

Kommunen hade ett bra resultat 2014. Årets resultat blev 420 miljoner kronor. Den höga nivån berodde på fastighetsförsäljningen i slutet av året, då kommunen sålde 39 fastigheter till Rikshem Tunaskolor AB för 1,8 miljarder kronor. Som följd av affären kunde kommunens låneskuld minskas från 1,9 till 0,8 miljarder kronor. Resultatet i den ordinarie

verksamheten blev 120 miljoner kronor. De flesta nämnder hade en budget i balans under året. Social- och äldre nämnden hade dock ett underskott på 38 miljoner kronor som främst berodde på fortsatt växande behov inom individ- och familjeomsorgen och området funktionsnedsättning.

Prognosen för kommunens resultat som tagits fram i samband med tertialbokslut 1 visar att kommunens ekonomiska läge är något försvagat sedan årsbokslutet för 2014. Prognosen för årets resultat är 49 miljoner kronor, vilket ligger 23 miljoner kronor under budgeterat resultat. Avvikelsen beror bl.a. på att det sammantagna resultatet för nämnderna är -41 miljoner kronor. Socialnämnden, utbildningsnämnden och Lokalenheten inom kommunstyrelsen står för merparten av det prognostiserade underskottet. Bedömningen är ändå att kommunens ekonomi är i balans, men det förutsätter att åtgärder vidtas för att nå budgeterat resultat.

Kommunens skuldsättning prognostiseras inte öka under 2015, utan uppgå till 700 miljoner kronor vid utgången av året. Detta har varit möjligt då placerade medel från fastighetsförsäljningen 2014 kunnat användas till att finansiera investeringar. För år 2015 prognostiseras investeringarna uppgå till drygt 700 miljoner kronor. Vad gäller investeringar har ett mer aktivt arbete med prioriteringar och med att finna alternativa lösningar bedrivits under föregående och innevarande år. Pågående investeringar för åren 2015-2018 omsluter knappt 2,5 miljarder kronor.

God ekonomisk hushållning i Nacka kommun

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. I Nacka definierar vi det som att de åtta kommunövergripande målen nås. Nedan visas bedömningen som gjordes i samband med tertialbokslut 1.

Verksamhetsresultat	Läge	Insatta resurser	Läge
God kommunal service	■	Effektivt resursutnyttjande	■
Stor valfrihet	■	Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter	■
Starkt medborgarinflytande	■	Kommunal ekonomi i balans	■
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	■		
Trygg och säker kommun	■		

● UTMÄRKT ■ BRA ▲ HAR BRISTER

Nya kommunövergripande mål 2016

Under 2015 inleds ett arbete med att förbättra kommunens mål- och resultatstyrning. De övergripande målen ska bli tydligare och enklare för att få större styrverkan och bättre möta de utmaningar som ligger framför kommunen. Även de ekonomiska målen ska anpassas till den nya situationen, med en betydligt kraftigare tillväxttakt för kommunen. De nya målen kommer att ta sikte på önskad utveckling för kommunen fram till 2030. Inriktningen ska vara att vi ska vara bäst på att vara kommun. Kommunens vision *öppenhet och mångfald* samt

den grundläggande värderingen *förtroende och respekt för människor kunskap och förmåga och deras vilja att ta ansvar* ska fortsätta att vara styrande för och genomsyra all verksamhet som bedrivs i kommunen och alla beslut som fattas.

Ekonomiska ramar 2016-2018

Pris- och lönekomensation

Löneökningarna var enligt nationalräkenskaperna ytterligt låga 2014 (2,1 procent). De kommande åren väntas såväl större lönekostnadsökningar som en bättre produktivitetstillväxt. Lönekostnaderna (inklusive sociala avgifter) förväntas enligt SKLs ekonomirapport (april) att öka vilket presenteras i tabellen nedan.

	2015	2016	2017	2018
Lönekostnader inkl. sociala avgifter	3,5%	3,9%	3,5%	3,5%

Konsumentpriserna har de senaste åren utvecklats ytterst svagt, vilket gör att förväntningarna på de framtida prisutvecklingen väsentligt skruvats ned. Riksbanken befarar att de låga inflationsförväntningarna ska bli bestående, vilket i sin tur allvarligt skulle försvåra möjligheten att få upp inflationen till målsättningen 2 procent. Prognos för konsumentprisindex (KPI) presenteras i tabellen nedan.

	2015	2016	2017	2018
KPI	0,1%	1,5%	3,3%	3,0%

I underlaget för de ekonomiska ramarna ges ingen pris- och lönekomensation generellt för år 2016, medan en uppräknig ges med 1 procent för 2017 och 2018. För gymnasiet och Södertörns brandförsvaret sker en uppräknig i linje med förväntade avtal och överenskommelser. Det innebär 2 procent per år 2016-2018 för gymnasiet och för Södertörns brandförsvaret 2,6 procent 2015 och 2 procent 2016-2017. Se bilaga 1. I budgeten har 22,3 mnkr reserverats centralt för pris- och lönekomensation för att möjliggöra en prioritering i höst till områden där det är mest angeläget.

Eftersom löneavtalen kommer att hamna över den föreslagna komensationen för pris och lön måste effektiviseringar eller produktivitetsökningar till för att de ekonomiska ramarna ska hålla.

Komensation för höjt personalomkostnadspålägg (PO-pålägg)

För 2016 höjs PO-pålägget dels med anledning av att arbetsgivaravgifter för ungdomar har ökat genom att nedsättningen till unga har minskat (komensationen är sänkt tom 31 juni 2016, för att sedan helt upphöra), dels på grund av ökade pensionskostnader. För att vara konkurrensneutral ska PO-pålägget täcka arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och avtalspensioner. Jämfört med de föreslagna referensvärden som Sveriges kommuner och

landsting (SKL) ger ut för hela landet behöver kommunen ligga högre eftersom löneläget i Stockholm är högre än stora delar av landet.

	65 år -	26-64 år	26 år -	25 år-
Budget 2016	19,70%	40,50%		36,72%
SKL 15:15	15,31%	38,46%		31,26%
Budget 2015	21,92%	38,98%	21,80%	21,80%

Genom det kommunala utjämningsystemet kompenseras kommunerna med 221 kronor per invånare, d.v.s. 21,7 miljoner kronor för 2016. I underlaget för de ekonomiska ramarna är en kompensation generellt inlagt med 0,5 procent för år 2016, undantag för gymnasiet och Södertörns brandförsvärsförbund som har en högre prisuppräkningsnivå. Se bilaga 1.

Internräntan

Med anledning av ett lägre ränteläge sänks internräntan från 3 procent till 2,8 procent samt från 4 procent till 3,8 procent för de VA och avfallskollektivet. Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå.

Återställande av resultat

Överföring av över- och underskott mellan åren är en central del av styrningen i Nacka och syftar till att skapa långsiktiga planeringsmöjligheter, ansvarstagande och hushållning med skattepengar för kommunens skolor, särskilda boenden och andra verksamheter och enheter. Under de senaste åren har såväl stora överskott som underskott ackumulerats av olika enheter.

Vid ingången av 2015 hade Valfärd skola ett ackumulerat underskott på 33,8 miljoner kronor och Valfärd samhällsservice ett ackumulerat underskott på 11,7 miljoner kronor. I förslaget till ekonomiska ramar är inlagt ett budgeterat överskott för produktionsverksamheterna på ca 0,5 % av omslutningen, i syfte att återställa de tidigare upparbetade underskotten i verksamheten. Valfärd Skola ska under perioden 2016-2018 årligen lämna ett överskott på 9,2 mnkr. Valfärd Samhällsservice ska, med start 2017, lämna ett årligt överskott på 2,7 mnkr. Valfärd samhällsservice har under 2014 och 2015 övertagit verksamheter med underskott och arbetar med att få balans i ekonomin. Årsprognosen för 2015 är ett underskott på 2 miljoner kronor. Mot bakgrund av detta har bedömningen gjorts att det är rimligt att budgetera med ett överskott för Valfärd skola först från 2017.

Fastighetsverksamheten ska under perioden 2016-2018 lämna ett överskott på 20 miljoner kronor. Hyrorna påverkas inte, utan detta är en effekt av 2015 års ändrade redovisningsprinciper där del av underhållet bokförs via balansräkningen (komponentavskrivning). Underhållets storlek kommer således inte att påverkas av förändringen.

Internhyror

Hyresintäkterna för skol- och förskoleverksamheterna samt Nacka seniorcenter följer tidigare beslutade hyreshöjningar för perioden 2013-2015, där den slutliga hyreshöjningen kommer att ske den 1 juli 2015. En justerande modell nyttjats under året 2015 vilket innebär att en utjämnad hyresökning för helåret skedde från den 1 januari 2015. Effekten av den utjämnande hyran innebär att hyran blir högre från och med den 1 januari 2016 och kan upplevas som en hyresökning vilket inte är fallet. Hyresnivån för 2016 är enligt den beslutade hyran 1 juli 2015. Hyresnivåerna för 2017 -2018 är inte beslutade.

Ett arbete pågår med att säkerställa att hyror för bostäder ligger i linje med rådande hyresnivåer i Nacka. Hyresintäkterna från stadshuset debiteras per medarbetare.

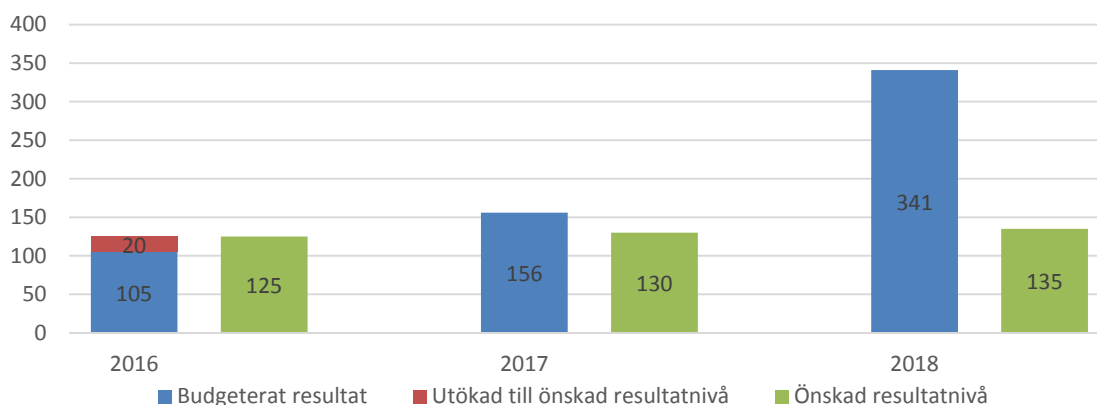
Ekonomi 2016-2018

I det följande redovisas utfallet för kommunens ekonomi med de förutsättningar och antaganden som redovisats ovan.

Resultatet

Balanskravsresultatet blir med givna förutsättningar 104,3 miljoner kronor år 2016. För 2017 och 2018 är balanskravsresultatet budgeterat till 154,8 respektive 340,4 miljoner kronor. Enligt kommunens fastslagna finansiella nyckeltal bör resultatet uppgå till 2,5 procent av skatter och bidrag, vilket skulle innebära ett resultat på 125 miljoner kronor 2016. Detta nås därmed inte år 2016. Bedömningen är att det är en tillräckligt stor utmaning att nå föreslaget resultat med de relativt låga uppräknings som föreslås.

Tabellen nedan visar de budgeterade resultatnivåerna och de önskvärda resultatnivåerna för planperioden. För 2016 saknas det 20 miljoner kronor för att den önskade nivån ska uppnås. För 2017 och 2018 är den uppnådd, främst beroende av försäljningsintäkter inom exploateringsområdet.

Realisationsvinster inom exploateringsverksamheten¹ är i ärendet budgeterat med 9,5 miljoner kronor för år 2016 och 31 miljoner kronor för 2017 och 227,5 miljoner kronor 2018 enligt försiktighetsprincipen. En ny bedömning görs till mål och budget i höst. De största delarna av reavinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande.

I de ekonomiska ramarna ligger övertagandet av hälso- och sjukvård i bostad för särskild service och dagligverksamhet från landstinget. Övertagandet av denna verksamhet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut om detta i juni 2015. Finansiering sker genom en skatteväxling.

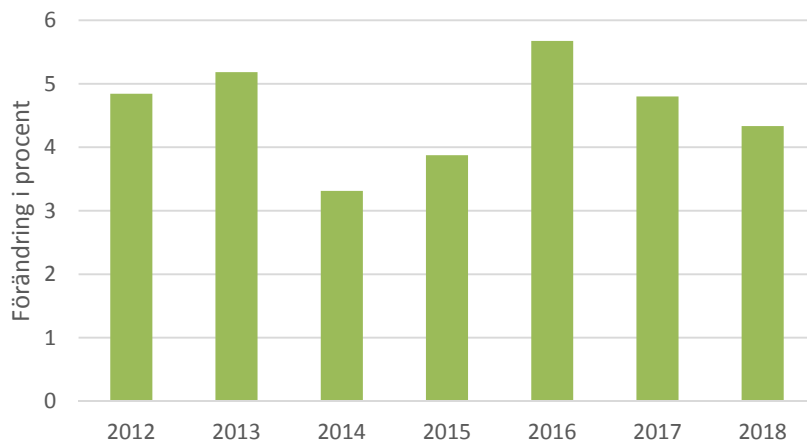
Resultaträkning	2014 Bokslut	2015 Budget	2015 Prognos	2016 Budget	2017 Plan	2018 Plan
Mnkr						
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	-4 095,2	-4349,3	-4 405,2	-4 574,2	-4 741,1	-4 763,7
Realisationsvinster försäljning tomträtter	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga realisationsvinster	1 148,7	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avskrivningar	-255,8	-254,6	-221,9	-240,5	-246,3	-245,7
Verksamhetens nettokostnader	-3 195,1	-4603,0	-4 626,1	-4 813,7	-4 986,4	-5 008,5
Skattenetto	4 507,6	4696,8	4 682,2	4 947,9	5 185,4	5 410,2
Finansnetto	-42,2	-22,2	-7,2	-28,9	-43,3	-60,3
Resultat före extraordinära poster	1 270,3	71,6	49,0	105,3	155,8	341,4
Extraordinära poster	-850,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	420,3	71,6	49,0	105,3	155,8	341,4
Årets resultat (exklusive reavinster tomträttsförsäljningar)	-735,6	71,6	49,0	105,3	155,8	341,4
Synnerliga skäl	855,3					
Balanskravsresultat	119,7	70,6	48,0	104,3	154,8	340,4
Årets resultat exklusive realisationsvinster	-735,6	70,6	48,0	104,3	154,8	340,4

Skattenetto, statsbidrag och utjämning

Skattenettoprognosen för 2016 beräknas till 4 947,9 miljoner kronor, vilket är en ökning med 265,7 miljoner kronor eller 5,7 procent jämfört med prognos 2015.

¹ Realisationsvinster inom exploateringsverksamheten ses som en verksamhetsintäkt vilken inte ska exkluderas i balanskravsutredningen. Dessa ingår därför i Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster.

Årlig procentuell förändring av skatteintäkterna per år

Skatteintäkter

Jämfört med prognos 2015 beräknas skatteintäkterna att öka ytterligare de kommande åren. Skatteintäkterna ökar från 4702 miljoner kronor 2015 till 4967 miljoner kronor 2016, d.v.s. med 5,6 procent (264,4 mnkr). Därefter ytterligare 4,3 procent (213,4 miljoner kronor) för 2017 och 4,2 procent (217,4 miljoner kronor) 2018. Skatteintäktsökningen beror på att skatteunderlaget ökar, att antalet invånare i Nacka ökar samt på en löneväxling med landstinget för övertagande av verksamhet (hälso- och sjukvård i bostad för särskild service och dagligverksamhet).

Som en följd av sysselsättningsökningen, att den automatiska balanseringen i pensionssystemet släpper och relativt små höjningar av grundavdraget ökar skatteunderlaget kraftigt i år och nästa år. Ökningen är också en effekt av att avdragsrätten för pensionssparande trappas ned och tas bort. Denna effekt motsvaras dock av en lika stor minskning av statsbidraget. Antalet arbetade timmar påverkar också skatteintäkterna och dessa beräknas öka med 1,0 procent 2016, se tabellen nedan.

	2015	2016	2017	2018
Antal arbetade timmar, ökning	1,2%	1,0%	0,4%	0,3%

Enligt befolkningsprognosen kommer folkmängden i Nacka vara 98 000 den 1 november 2015, vilket är ca 2160 fler än motsvarande tidpunkt 2014. Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag är för 2016 prognostiserade utifrån detta invånarantal. Skatteintäkterna 2017 och 2018 är baserade på 100 280 respektive 102 790 invånare.

2016 års skatteintäkter innehåller 4,5 miljoner kronor för övertagandet av hälso- och sjukvård i bostad för särskild service och dagligverksamhet från landstinget, och innebär att en skatteväxling om 2 öre.

Mnkr	2014 Bokslut	2015 Budget	2015 Prognos	2016 Budget	2017 Plan	2018 Plan
Skatteintäkter	4 451	4 691,2	4 702	4 966,8	5 180,2	5 397,6
Allmän kommunalskatt	4 461	4 683,4	4 694,7	4 966,8	5 180,2	5 397,6
Skatteavräkning	0	0,0	7,7	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avräkning	-9	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Utjämnning mellan kommunerna	-125	-180,8	-211,8	-202,8	-178,6	-171,3
Inkomstutjämnning	-350	-354,8	-371,4	-370,8	-357,2	-333,5
Kostnadsutjämnning	255	258,5	257,0	305,3	338,9	353,9
Nivåjusteringar mm	79	25,7	13,1	-23,3	-43,8	-72,2
LSS	-108	-110,3	-110,6	-113,9	-116,6	-119,5
Statsbidrag	48	46,8	46,2	45,5	45,5	45,5
Maxtaxa	41	40,4	39,9	39,2	39,2	39,2
Personalförstärkning förskola	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Generellt sysselsättningsstöd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kvalitetssäkring barnomsorg	7	6,5	6,3	6,3	6,3	6,3
Summa skattenetto	4 374	4 557,2	4 536,8	4 809,5	5 047,1	5 271,8
Fastighetsavgift	134	139,6	138,4	138,4	138,4	138,4
Ersättning för Arbetsgivaravgifter			7,0			
Summa	4 508	4 696,8	4 682,2	4 947,9	5 185,4	5 410,2
Förändring föregående år, mnkr	145	189,2	174,7	265,7	237,5	224,8
Förändring föregående år, %	3,3	4,2	3,9	5,7	4,8	4,3

Utjämnning mellan kommunerna.

Inkomstutjämnningen

Nackas medelskattkraft är högre än i riket, vilket medför en avgift i inkomstutjämnings-systemet. Inkomstutjämnningen påverkas av hur inkomsterna ser ut i hela landet.

Finansdepartementet föreslår att inkomstutjämnningen höjs från januari 2016 för de kommuner och landsting som betalar avgift. Nacka kommun betalar avgift och förändringen skulle innebära en avgiftsökning på 841 kronor per invånare, vilket motsvarar drygt 80 miljoner kronor per år. I finansdepartementets förslag finns en införandemodell, vilket innebär en ökad inkomstutjämnning med ca 25 miljoner kronor för 2016, 50 miljoner kronor för 2017 och 75 miljoner kronor för 2018. Den garanterade nivån i inkomstutjämnningssystemet ökar, därför kommer Nacka kommuns inkomstutjämningsavgift över tid att minska trots ökning på grund av föreslagna regelförändringar.

Kostnadsutjämnningen

Kostnadsutjämnningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur får skjuta till medel till kommuner som har en mindre gynnsam struktur. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande: ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det

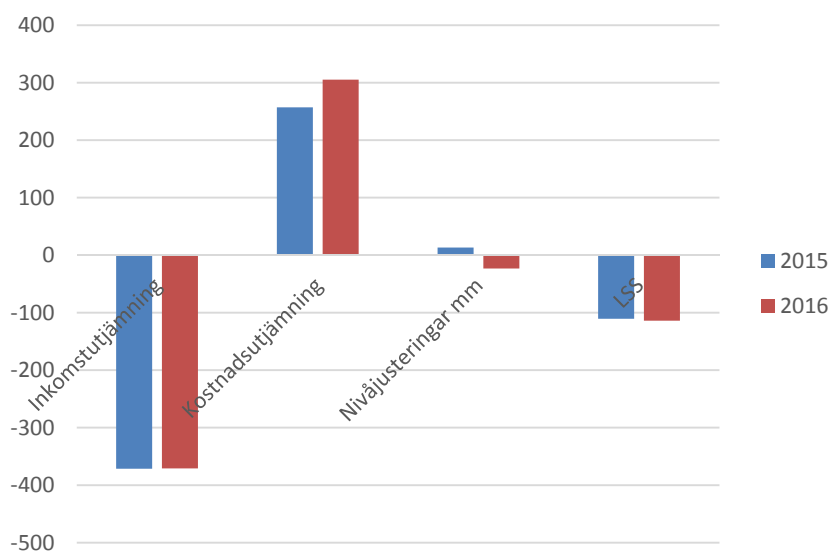

är ett inomkommunalt system d.v.s. utan statlig finansiering. Kostnadsutjämnningen har flera delmodeller: barnomsorg, grundskola, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik. Inom respektive delmodell jämförs varje kommun med det vägda riksgenomsnittet. Systemet har en eftersläpning, vilket innebär att kostnadsutjämnningen för 2015 baseras på kostnadsstrukturen från 2013. År 2015 omfördelar kostnadsutjämnningen 6,3 miljarder kronor. Definitiva beräkningar av kostnadsutjämnningen för bidragsåret 2015 kom från SCB den 8 januari och innebär att prislapparna i kostnadsutjämnningen minskat för Nacka, och därmed blir intäkterna från kostnadsutjämnningen lägre än prognostiserat. Osäkerheten i prognosen för kostnadsutjämnningen 2016 och framåt är högre än tidigare år. Det beror på att förslag om förändringar av delmodellerna individ- och familjeomsorgen och förskolan är ute på remiss, vilka föreslås införas redan den 1 januari 2016. Den beräkning som presenteras utgår från det nuvarande kostnadsutjämnningssystemet och tar inte hänsyn till dessa eventuella förändringar.

Nivåjusteringen

Regleringsavgiften för 2016 är 23,3 miljoner kronor. I denna finns en kompensering om 21,7 miljoner kronor (221 kronor per invånare) för ökade arbetsgivaravgifter för ungdomar.

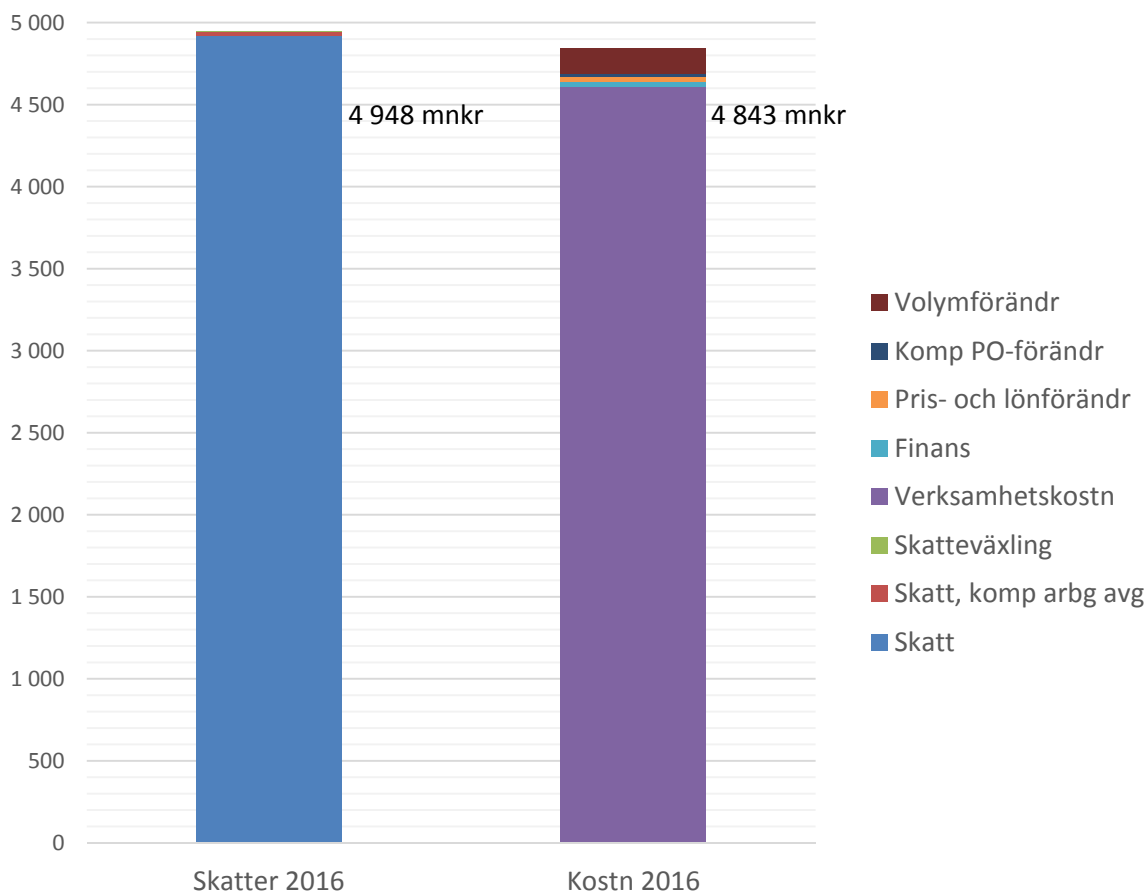
I nedan figur visas hur utjämnningssystemet beräknas påverka Nacka, åren 2015 och 2016.

Det är viktigt att vid en jämförelse av skatteunderlagets ökning för olika år att också beakta de behov som kommunen möter, inte bara för att antalet personer ökar utan också för sammansättningen av befolkningen förändras.

Verksamhetens nettokostnader

Det är viktigt att vid en jämförelse av skatteunderlagets ökning för olika år också beakta de behov som kommunen möter, inte bara för att antalet personer ökar utan också för sammansättningen av befolkningen förändras. Nedan visas skatteintäkter och kostnader för 2016.

Volymförändringar

Förslaget innehåller volymökningar på drygt 153 miljoner kronor för 2016, jämfört med budget 2015. Det beror främst på volymtillväxt vad gäller antal personer och nyttjandegrad men även ökad kapitaltjänst.

	Volymförändring (mnkr)
Kommunstyrelsen	-2,0
Arbets- och företagsnämnden	9,6
Fritidsnämnden	-1,9
Kulturnämnden	0,9
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,0
Natur- och trafiknämnden	23,3
Socialnämnden	37,6
Utbildningsnämnden	57,1
Äldrenämnden	28,8
Överförmyndarnämnden	0,1
Summa	153,4

Kommunstyrelsen

Volymförändringen för kommunstyrelsen på -2,0 mnkr beror främst på att kapitalkostnaderna minskar jämfört med 2015. I bokslutet 2014 gjordes utrangeringar av inventarier och system som kommunen inte längre nyttjar. Utrangeringarna belastade det ekonomiska utfallet på stadsledningskontoret och några stödenheter i bokslutet 2014.

Arbets- och företagsnämnden

Volymförändringen för arbets- och företagsnämnden på 9,6 miljoner kronor sker främst inom arbetsmarknadsinsatser kundval och gymnasial vuxenutbildning.

Arbetsmarknadsinsatser kundval bygger på antagandet att 60 personer fler kommer i insats. Inom gymnasial vuxenutbildning finns en kostnadsökning dels baserad på demografi, räknat med 240 fler kursaktiviteter, dels beroende på ett minskat statsbidrag. Härutöver sker en korrigerig av ekonomiskt bistånd, där utfallet redan vid bokslut 2014 var 3,3 miljoner kronor högre än budget 2014 och 2015. Budgeten utökas 2016 med 3,3 miljoner kronor, till beräknat utfall 2015. Budgeten är beräknad på ökad befolkning samt prisuppgång per kund, vilket balanserats av en motsvarande kostnadseffektivisering.

Fritidsnämnden

Volymförändringen för fritidsnämnden på -1,9 mnkr beror dels på ökade driftkostnader med anledning av tillkommande anläggningar och ökade kapitalkostnader (ca 5 mnkr), dels på överföring av verksamhet till andra nämnder (-6,9 mnkr), såsom parkskötsel och föreningsstöd till äldre.

Kulturnämnden

Volymförändringen för kulturnämnden på 0,9 mnkr är främst hänförlig till musikskolan, där ca 140 fler musikaktiviteter beräknas att produceras med anledning av befolkningsökningen.

Antagandet är att efterfrågeandelen är oförändrad när det gäller musikskola och kulturkurser.

Natur- och trafiknämnden

Volymförändringen för natur-och trafiknämnden är 23,3 miljoner kronor. I detta belopp ligger övertagande av underhåll av lekplatser från fritidsnämnden på 6,7 miljoner kronor. Vidare har ramen minskats med 1,7 miljoner kronor för projektmedel som tillförts för året 2015.

Förändringarna för den skattefinansierade delen av verksamheten under åren 2016-2018 beror på tillkommande volymer av parkmark, vägyta, konstruktionsbyggnader (broar, kajer, tunnlar och liknade konstruktioner) samt belysningsarmaturer. Tillkommande volymer är relaterade till färdigställda stadsbyggnadsprojekt som övertagits och de investeringar natur- och trafiknämnden ansvarar för. Förändringen 2016 jämfört med 2015 är till 2,7 miljoner kronor.

Kvarnholmsförbindelsen (tunnel och bro) över Svindersviken finns i ramärendet förutom med normal kostnad för väg även med den särskilda driftövervakning som kommer att ske genom avtal med Trafik Stockholm. Efter några år, från 2018 eller 2019, tillkommer ytterligare insatser i form av särskilda inspektioner och underhållsåtgärder som då kräver nytt beslut om utökad ram för förbindelsen.

Budget för vinterunderhåll sänks för 2016 med närmare 3,3 miljoner kronor och är beräknad efter principen om genomsnittligt utfall under de senaste 4 åren inklusive innevarande års budget/prognos.

Kostnad för kapitaltjänst ökar kraftigt 2016 (med 18,9 miljoner kronor), bl.a. på grund av att exploateringsverksamheten har ökat takten i att aktivera investeringarna vilket medför högre kapitalkostnader för natur- och trafiknämnden.

Socialnämnden

Volymförändringen för socialnämndens beräknas till 37,6 miljoner kronor för 2016 samt 23,6 respektive 25,7 miljoner kronor för åren 2017 respektive 2018.

Individ- och familjeomsorgen, barn och unga +3 miljoner kronor: Antalet barn och unga 0-18 år förväntas öka med 2 130 personer under planeringsperioden. Beräkningen bygger på att vi lyckas hålla kvar antalet placeringar på samma nivå som 2014 och att volymökningen används till öppna insatser. 3 miljoner kronor räcker till öppenvårdsinsatser för 3-100 barn beroende på typ av insats. En farhåga är att önskad volym inte kommer att räcka p.g.a. den kraftiga befolkningsökningen främst i åldrarna 13-17 år, i vilka en större andel i den gruppen brukar behöva insatser.

Individ- och familjeomsorgen, vuxna + 2 miljoner kronor. När det gäller vuxna vet vi att cirka 10 procent av befolkningen har missbruks-/beroendeproblem.

Kostnadsutvecklingen är beroende av hur tidigt kommunen kan nå dessa grupper och hur väl vi kan samarbeta med landstinget i den gemensamma beroendemottagningen. Antalet personer som aktualiseras till socialtjänsten som saknar ett eget hem och lever i offentligt finansierat boende ökar. Bristen på hyresbostäder till låg hyra gör att det blir inlåsnings effekter som leder till ökade kommunala kostnader, vilket samtidigt leder till sämre måluppfyllelse för övriga insatser eftersom brukarens bostadsproblem lätt tar fokus från annat.

LSS/SOL-insatser för personer under 65 år +29,3 miljoner kronor: Antalet personer i målgruppen personer med funktionsnedsättning 0-64 år ökar, bl.a. på grund av att allt fler får en neuropsykiatrisk diagnos och då tillhör en personkrets som omfattas av rätt till insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Beräkningarna utgår från personer som redan får en insats och hur deras behov utvecklas med ålder, t.ex. behov av eget boende, daglig verksamhet när de slutar skolan. Liksom för befolkningen i stort blir målgruppen äldre och behöver en högre omsorgsnivå i takt med det. Beräkningarna utgår också från antaganden om nydiagnostiserade/nyskadade och inflyttning samt att försäkringskassan kontinuerligt omprövar sina beslut vilket ofta innebär att kommunen behöver träda in med kompletterande insatser. Den 1 oktober 2015 övertar kommunerna ansvaret för hälso- och sjukvård för denna grupp vilket finansieras genom skatteväxling fr.o.m. 2016. Socialnämnden begär att en del av dessa medel, 3,33 miljoner kronor, tillförs nämnden.

Övrigt: Kapitalkostnader beräknas öka med 2,1 miljoner kronor och 1,2 miljoner kronor avser utökning av tjänster för biståndshandläggning.

Utbildningsnämnden

Volymförändringen (ökade kostnader för checkram p.g.a. volymökningar) för utbildningsnämnden beräknas bli 44,7 mnkr för år 2016 och ytterligare 64,1 respektive 70,1 miljoner kronor för 2017 och 2018. Grundskolan står för trefjärdedelar av kostnadsförändringen år 2016.

Gymnasieskolans budget bestäms inom ramen för Stockholms läns samverkansavtal. Kommunförbundet Stockholms län kommer i juni att föreslå kommunerna en procentuell uppräknings. Ett antagande är att uppräkningsen blir två procent. I föreliggande förslag har inte volymuppräknings tagits med.

Regeringen har aviserat att vårdnadsbidraget ska avskaffas, men inte angivit någon tidpunkt eller om de föräldrar som idag har bidraget kommer att få behålla det. Inga förändringar föreslås därför i dagsläget.

Kostnaderna för likvärdighetsgarantin beräknas också öka till följd av volymökningar. Kostnaderna för barn i stort behov av särskilt stöd inom förskolan har ökat per barn, vilket förklarar nästan hälften av kostnadsökningen mellan åren 2015 och 2016. För år 2017 beräknas kostnaderna öka ytterligare med 6 miljoner kronor jämfört med år 2016, vilket framför allt beror på den stora ökningen av förskolebarn. Året därpå är det grundskolebarnen som står för den största ökningen.

Verksamhet	Prognos volymförändringar			Volymförändringar i tkr		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Checkram				44 652	58 056	64 201
Förskola och pedagogisk omsorg	31	137	206	-9 020	15 251	22 348
Vårdnadsbidrag	0	0	0	0	0	0
Fritidshem 6 år	-29	-12	-3	-1 609	-640	-161
Fritidshem 7-9 år	78	45	-22	2 652	1 462	-731
Öppen fritidshemsverksamhet	124	107	124	160	149	174
Förskoleklass	-13	-14	-3	-489	-536	-239
Grundskola	542	437	337	43 279	35 357	27 433
Grundsärskola	0	0	0	130	0	0
Gymnasieskola	98	77	169	8 507	7 013	15 377
Gymnasiesärskola	3	0	0	1 042	0	0
Övrig ram				12 481	6 045	5 948
Likvärdighetsgarantin	Se ovan			12 481	6 045	5 948
Öppen förskola				0	0	0
Nämnd och m&h				0	0	0
Forskning och utveckling				0	0	0
Summa				57 133	64 101	70 149

Äldrenämnden

Volymförändringen för äldrenämnden beräknas till 28,8 miljoner kronor för 2016. Detta inkluderar kapitaltjänst och utökning av tjänster för biståndshandläggning inom myndighet- och huvudman. För åren 2017 respektive 2018 beräknas volymökningen till 18,8 miljoner kronor och 20,0 miljoner kronor.

Beräkningarna bygger bl.a. på att antalet personer 65 år och äldre förväntas öka med ca 1300 personer under planeringsperioden och att andelen 80 år och äldre också ökar något. Antalet platser i särskilt boende har ökat i en snabbare takt än vad som förutsetts och är i maj 2015 uppe i nivå med plan för 2016 (621 utnyttjade boendeplatser). Beräkningarna för 2016-2018 har korrigerats för det, liksom för att omsorgsnivån har ökat vilket leder till en ökad genomsnittlig kostnad per boendeplats.

Modellen liksom ersättningsnivån för hemtjänsttimmar har förändrats inför 2015, vilket ger en viss osäkerhet i beräknad volymutveckling eftersom den inte är jämförbar med tidigare års utfall. I förväntad volymutveckling ingår ett antagande om att den ska minska p.g.a. teknikutveckling och införande av digital överföring av utförda timmar. Att kostnadsökningen kan börja förutsätter att de teknikprojekt som pågår, och införandet av nytt verksamhetssystem, ger förväntat resultat i enlighet med tidplan. Nacka kommun ligger i framkant i denna utveckling och utsågs till E-hemtjänstkommun 2015. Upphandling pågår för att genomföra det sista ledet i att få en helt igenom digital larm/larmmottagningskedja vilket är ett krav för att ha en säker larmfunktion.

Överförmyndarnämnden

Volymförändringen för överförmyndarnämnden uppgår till 0,05 miljoner kronor för ökade kostnader för god man. Ökningen beror dels på befolkningstillväxten, dels på att vissa uppgifter har tagits över av kommuner från tingsrätter. Under de senaste åren har antalet aktiva personakter, det vill säga personer i behov av god man, ökat. Från 2011 till 2014 var ökningen av antalet akter 6,7 procent.

	2011	2012	2013	2014
Antal aktiva personakter	971	1010	1018	1036

God man för ensamkommande barn ökar stadigt medan övriga ställföreträdarskap varierar över tid. Det är lite svårt att föra statistik då många godmanskap är kortvariga och avslutas inom ett år. Det gäller särskilt för de ensamkommande barnen.

Verksamhetens nettokostnader Mnkr	2014 Bokslut	2015 Budget	2015 Prognos	2016 Budget	2017 Plan	2018 Plan
Kommunstyrelsen	-142,2	-129,0	-150,7	-129,4	-127,7	-132,0
KF och KS	-47,1	-36,7	-36,7	-36,9	-37,2	-41,1
Stadsledningskontoret och stödenheter	-73,1	-85,6	-85,6	-82,2	-82,1	-81,8
KS oförutsett	0,0	-10,1	-10,1	-10,1	-10,1	-10,1
Enheten för fastighetsutveckling	4,5	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Lokalenheten	4,5	32,0	13,2	20,0	20,0	20,0
Nacka Brandstation	-5,9	-5,3	-5,3	-5,3	-5,4	-5,4
Södertörns Brandförsvarsförbund	-30,7	-31,3	-31,3	-32,1	-32,7	-33,4
Myndighets- och huvudmannaheter	2,7	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
Kultur Fritidenheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Social och äldre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbildningsenheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Natur och trafik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnad och miljö	3,0	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
Arbets- och företagsenheten	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarenheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Produktionsverksamheter	2,9	0,0	-2,0	9,2	11,9	11,9
Välfärd skola	6,2	0,0	0,0	9,2	9,2	9,2
Välfärd samhällsservice	-3,3	0,0	-2,0	0,0	2,7	2,7
Tunnelbana (KS)	-850,0	-11,0	0,0	-12,8	-27,2	-24,3
Arbets- och företagsnämnden	-94,3	-168,5	-168,7	-179,0	-178,3	-181,0
Fritidsnämnden	-138,5	-145,0	-145,0	-143,8	-147,4	-151,4
Kulturnämnden	-127,2	-129,9	-129,9	-131,5	-133,7	-136,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-26,7	-30,4	-30,4	-30,6	-30,9	-31,2
Natur- och trafiknämnden	-155,4	-188,7	-186,2	-223,1	-244,7	-262,7
Gata, väg, park, trafik, natur	-172,4	-198,7	-198,7	-223,1	-244,7	-262,7
VA-verket	22,4	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0
Avfallsverket	-5,5	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	-1 336,8	-656,3	-666,3	-697,3	-728,2	-761,4
Utbildningsnämnden	-2 384,5	-2 489,1	-2 500,9	-2 563,4	-2 656,9	-2 757,7
Äldrenämnden		-662,8	-662,8	-695,0	-720,9	-748,4
Överförmyndarnämnden	-6,8	-7,4	-7,4	-7,5	-7,6	-7,7
Summa nämnder och verksamheter	-5 262,4	-4 618,1	-4 648,4	-4 813,4	-5 003,5	-5 193,7
Pensioner (utöver det som påförs nämnderna)	-105,4	-110,9	-108,8	-92,4	-104,9	-136,9
Avvecklingskostnader	-4,6	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Återbetalning AFA			22,0			
Internränta anläggningstillgångar	101,7	113,0	96,1	109,0	117,6	121,5
Avskrivningar	255,8	254,6	221,9	240,5	246,3	245,7
Pris- och lönereserv 2016, ofördelad				-22,3	-22,6	-22,8
Exploatering "reavinster"	69,6	17,0	17,0	9,5	31,0	227,5
Totalt	-4 945,2	-4 349,3	-4 405,2	-4 574,2	-4 741,1	-4 763,7
Förändring föregående år, mkr	-903,8	595,9		-224,9	-166,9	-22,6
Förändring föregående år, %	22,4	-12,0		5,2	3,6	0,5

Investeringar

Investeringsvolymen har de senaste fem åren legat rund 600- 700 miljoner kronor och prognoserna för kommande tre åren visar samma investeringsnivåer. I tabellen nedan framgår prognos för föreslagna nettoinvesteringar enligt tertial 1 år 2015.

Det investeringsutrymme som finns utan att kommunen ska behöva låna mer framgår av tabellen nedan. Det består av årets resultat inklusive avskrivningar.

Prognos för investeringar 2015-2018

År, mnkr	2015	2016	2017	2018	Totalt 2015-2018
Nettoinvesteringar	731	721	601	421	2 474
Investeringsutrymme, exklusive reavinst	254	336	371	360	1321
Differens	-477	-385	-230	-61	-1153

Differensen indikerar behov av ny skuldsättning i form av nya lån, för att täcka beslutade investeringar. Härutöver tillkommer ytterligare lånebehov för att täcka andra finansiella delar såsom exempelvis utbetalningar för tunnelbanan. Totalt beräknas låneskulden öka med 300-500 mnkr per år under planperioden.

Finansiella nyckeltal

För att mäta måluppfyllelsen av kommunstyrelsens mål att ekonomin ska vara långsiktigt hållbar följs fyra finansiella nyckeltal: nettokostnadsandel, soliditet, självfinansieringsgrad av finansieringar och låneskuld. För låneskulden beslutas om ett tak inför varje år, i mål och budget.

Finansiella nyckeltal	2014	2015	2015	2016	2017	2018
	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Nettokostnadsandel (nettokostnader/skattenetto), %	97,4	98,5	-99,3	-98,1	-97,6	-97,9
Soliditet, %	38,1	36,4	37,1	36,2	36,5	39,8
Förändring jmf föregående år, % -enheter	-2,1	-1,8	-1,0	-0,2	0,3	3,3
Soliditet inkl ansvarsförbindelse, %	14,2	14,7	15,4	16,2	17,5	21,3
Förändring jmf föregående år, inkl ansvarsförb., % -enheter	5,4	0,5	1,2	1,5	1,3	3,8
Självfinansieringsgrad, %	112,4	40,2	30,4	48,0	66,9	139,5

Nettokostnadsandelen mäter verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto och skattenetto i relation till skatteintäkter och utjämning. Långsiktigt är målet att nettokostnadsandelen bör vara högst 97,5 procent, vilket motsvarar en resultatandel på 2,5

procent. I detta förslag till budget ligger nettokostnadsandelen på 98,1 procent 2016, d.v.s. sämre än målnivån. För 2017-2018 är resultatandelen bättre, men målet nås inte.

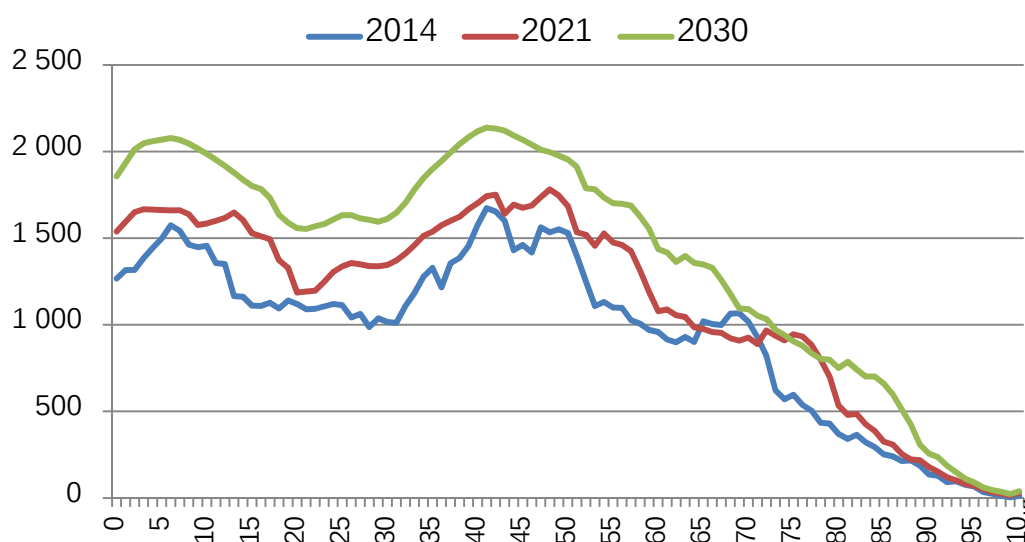
Målet för soliditeten – d.v.s. hur stor andel av tillgångarna som finansierats med egna medel – är att förändringen av nyckeltalet ska vara positiv mellan åren. Målet nås under perioden för soliditet inklusive ansvarsförbindelser. För att uppnå målet exklusive ansvarsförbindelser krävs ett högre resultat för 2016.

Självfinansieringsgrad ger en bild av hur stor andel som finansieras med egna medel – d.v.s. hur stor andel av skatteintäkterna som finns kvar för att investera årets investeringar, efter att den löpande driften finansierats. En självfinansieringsgrad på 100 procent eller mer innebär att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Av de beslutade investeringarna för 2016 på 721 mnkr kan endast 48 procent finansieras med egna medel.

Utblick 2030

Inom kommunen bedrivs ett arbete med en långsiktig ekonomisk prognos för att fånga utvecklingen av ekonomin. Detta arbete ska ses med som ett scenario och för att få ett mer långsiktigt ekonomiskt tänkande.

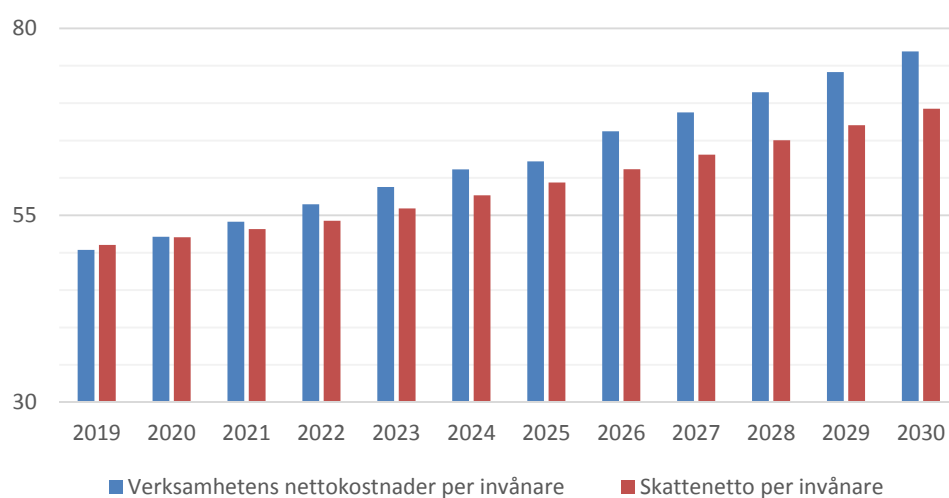
Befolkningsutvecklingen bygger på det planerade byggandet av bostäder i kommunen. Från dagens dryga 96000 invånare beräknas Nacka ha 140000 invånare 2030. Under perioden kommer andelen barn och ungdomar att öka kontinuerligt, vilket ställer krav på att förskolor och skolor byggs ut i rätt tid. Andelen äldre kommer också att öka markant. Det medför ett ökat tryck på äldreboenden.

Tabellen nedan visar en möjlig utveckling av kommunens skatter och nettokostnader per invånare. Denna är baserad på dels befolkningsutvecklingen, dels uppräknad med pris och lönekomensation enligt SKLs senaste prognos. Under perioden 2019-2030 förväntas nettokostnaden per invånare att öka med ca 25 000 kr per invånare. Skattenettet ökar inte i samma takt. Ett växande gap uppstår mellan kommunens skattenetto och nettokostnader. Det innebär att prioriteringsfrågor, återhållsamhet och ett effektivt resursutnyttjande blir en allt viktigare fråga i den växande kommunen.

Scenario 2030 – skatter och nettokostnader

Bilagor

Bilaga 1. Ekonomiska ramar avseende driftbudget 2016-2018

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Eva Olin
Ekonomidirektör

Maria Andersson
Budgetchef